

GHTın eni Başının tekliflerini işdän olmadı

2026-cı yılın Orak ayın (iyül) 3-dä, GHTnın 18 deputatın oylarınan, Gagauziya Halk Topluşun eni Başı seçilän Karbalı küüyündän deputat Valentin GAYDARCI Orak ayın (iyül) 6-da, Kişinevda bir pres-konferenţiya yapıp, teklif etti Komrat hem Kişinev arasında dialogu “pak yapraktan başlatmaa”.

GHTın eni Başı Valentin GAYDARCI Gagauziya avtonomiyasının kurtarılması için çalışmasını başladı ondan, ani ofițial kiyatlarlan danıştı Moldova Prezidenti Maya SANDUYa, Moldova Parlamentın spikerına İgor GRO-SUYa hem Kişinevda olan 11 devletin bükelçiliklerine (ABD, Bük Britaniya, Franţiya, Germaniya, Romıniya, Rusiya, Şveţiya, Türkiye, Ukrayna) hem halklararası misiyalarına (Moldovada EB delegaţiya Başına hem Moldovada OBSE misiyasının başına), neredä teklif etti Komrat hem Kişinev arasında dialogu “pak yapraktan başlatmaa”.

Hep bu danışmada GHTın eni Başı teklif etti Konstitütiya Sudun Orak ayın (iyül) 7-dä Gagauz Yeri avtonomiyasının ilgili oturuşunu yapmamaa, ne verecek kolayını Komrat hem Kişinev sözleşmä masası dolayına otursun. Ama Canabisini işdän olmadı.

Gagauziyanın işi bitti: Moldova Konstitütiya Sudu kararını belertti

Konstitütiya Sudu belertti, ani Moldova Parlamenti tarafından 1994-cü yılın Kırım ayın 23-dä kabledilän № 344 “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun kimi statyaları Moldova Konstitütiyasına uygun diil. **2-ci sayfa**

Büüinkü günädän 7 “Bütündünnäa gagauzların Kongresi” läazımdı olsun

İrmi yıl geeri, 2006-cı yılın Orak ayın (iyül) 20-21 günnerindä Gagauziyada “I-ci Bütündünnäa gagauzların Kongresi” geçti, angısının baş neetiidi Dünnäada yaşayan gagauzları bir araya getirmää hem birleştirmää, onnarın arasında kultura, cümne hem ekonomika ilşirileri kurmaa. Ozamandan beeri, büüinkü günä kadar 7 “Bütündünnäa gagauzların Kongresi” läazımdı olsun. Ama olmadı. Neçin? **3-cü sayfada**

Türkiyenin “Demokratiya hem Milli Birlik Günü” bakıldı

Orak ayın (iyül) 15-dä Türkiyedä 15 Temmuz “Demokratiya hem Milli Birlik Günü”nän ilgili olarak, Türkiye Kişinev Bükelçiliindä, sora da Gagauziyanın Çadır kasabasında kurulan 15 Temmuz şehitlerine anmak nişan taşın yanında anma sıraları yapıldı. **4-cü sayfada**

İvanna Dimitrievna ZANETin kırkı oldu

Orak ayın 13-dä tamamnandı 40 gün, nicä raametli oldu bizim paalı hem kıymetli mamucumuz İvanna Dimitrievna ZANET (15.06.1930 – 03.06.2026). Topracı ilin olsun!

Hepsinä, kim bu aar saatta hem günnerdä yanımızda bulundu, kendi acızgannık duygularını bizä bildirdi hem hepsinä, kim MAMUYa saygı gösterdi, MAMUnun ölüsünü kaldırmaa hem onun prost olmaa geldi, candan-ürektän şükür ederiz.

Sizin acızgannınız hem can sıcaklığınız yardımcı oldular bizä bu BÜÜK hem AAR kaybın acısını taa ilin geçirmää. Hepsinizä saa olun deeriz.

Saygılarımnan, Todur ZANET

Maya SANDU GHT deputatlarınınan buluştu, ama yarısı da gelmedi

“Orak ayın 20-dä prezidenturada Prezident Maya SANDU, Parlament hem Moldova Merkez Seçim Komisiyasının (MSK) temsilcilerinnän birliktä, buluştu Gagauziya Halk Topluşu azalarinnan, neredä Moldova tarafından kurulan eni kurallara görä Gagauziya Halk Topluşuna seçimlerin yapılması ortaya koyudu”, *bildirildi prezidenturanın facebook sayfasından presaya açıklanmada.*

Bakmadaan ona, ani 1994-cü yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä kabledilän № 344 “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun kimi statyaların Moldova Konstitütiyasına ters gitmek için Konstitütiya Sudun 2026-cı yılın Orak ayın 9-dan Kararinnan Gagauziya sözdä kayıl olmadı hem onu avtonomiyanın haklarının hem kuvetlerinin sıradaki kısıltması olarak kableder, Moldova Prezidentinnan, Parlament hem MSK azalarinnan buluşmaya hem neyâ sä annaşmaya deyni GHT deputatlarının 35-dän 16-sı geldilär. Prezidentura açıkladıydı, ani bu buluşmaya GHTnin hepsi deputatları çağırılmış.

Buluşmadan sora, prezidentura, neçin sä “deputatlar” erinä “azalar” lafını kullanıp, presaya bu açıklamayı yaptı: “*Preşedinta Maia Sandu, împreună cu reprezentanţii ai Parlamentului şi Comisiei Electorale Centrale,*

s-a întâlnit astăzi cu membrii Adunării Populare a Găgăuziei, în contextul punerii în aplicare a Hotărârii Curţii Constituţionale referitoare la competenţele UTA Găgăuzia, precum şi al paşilor necesari pentru organizarea alegerilor în autonomie. Curtea Constituţională a stabilit că sistemul elec-

toral trebuie să fie uniform pe întreg teritoriul ţării şi aprobat de Parlament prin lege organică, având în vedere că Republica Moldova este stat unitar” (“Büün Prezident Maya SANDU, Parlamentın hem Moldova Merkez Seçim Komisiyasının (MSK) temsilcilerinnän birliktä, Konstitütiya Sudun Gagauzi-

ya ATB etkileri hakkında kararının uygulamasının hem avtonomiyada seçim düzennemesi için hem başka lââzımını adımnarın atmasında deyni, Gagauziya Halk Topluşu azalarinnan buluştu. Moldova Respublikasının unitar olduu için, Konstitütiya Sudu karar verdi, ani bütün memlekettä seçim sistemesinin tek düzeni olmasıdır hem Parlament tarafından kabledilän organik zakona görä yapılmaktadır”).

Buluşmadan sora Gagauziya Halk Topluşu Başı Valentin GAYDARCI, presaya kısa bir açıklamada söledi, ani buluşmada “16 GHT deputatı pay aldı” hem buluşmanın “önemni hem faydalı olduunu” tanıyêr. Canabisi urguladı, ani “*buluşmada ortaya koyulan konular şindi Gagauziya Halşk Topluşunda inceleneneceklär*”.

Ertesi günü dä, Orak ayın 21-dä, prezidenturada Moldova Prezidenti Maya SANDU, GHT seçimnerinnän ilgili olarak, Gagauziyanın kimi pri-marlarınınan buluştu.

Patert: prezidenturanın facebook sayfasından

“Buluşmaya gidärkän biz beklärdik dialogu, ama diil monologu”

Orak ayın 21-dä Gagauziya Halk Topluşu Başı Valentin GAYDARCI, Beşalma küüyündän GHT deputatı Grigoriy DÜLGER hem Dizgincä küüyündän GHT deputatı Nikolay RAYA, Orak ayın 20-dä prezidenturada olan buluşmaklan ilgili preskofereñiya yaptılar.

Preskofereñiyanın çeketmesindä GHT Başı Valentin GAYDARCI şükür etti Prezident Maya SANDUYa buluşmak için hem dedi: “*Buluşmaya gidärkän biz beklärdik dialogu, ama diil monologu... Oldu ölä, ani bizi ça-ardılar diil onun için, ani Halk Topluşun fikirini almaa, ama merkezin fikirini seslettirmää... Yazık, ani buluşmadan sora prezidentın presa slujbası*

cümneyä yayınnadı haberi, angısının maanasından çıkêr, ani Halk Topluşun deputatları kayıl oldular merkezdeki öndercilerin tekliflerinnän. Bän ofițial açıklêırım, ani bu iş diil dooru”.

Preskofereñiyanı yapannar tek-lif ettilär, ani “*Herliim Evropaya gidärsäk, ozaman evropadaki avtonomiyalara gibi davransınнар, ama hakklarımızı yonmasınнар*”.

Preskofereñiyada urgulandı, ani “*Moldova kuvetleri “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonu durmamayca ezer. Bu olêr Gagauziya Halk Topluşuna seçimnärän dä*”.

Seçimnär için söyleyêrêk, GHT deputatları açıkladılar, ani “*Gagauziyanı, sansın rayon gibiymiş, bir seçim bölümü yapmaa isteerlär da orada partiya listelerinä görä GHT deputatları seçil-*

sin. Bununnan kayıl diiliz, çünkü “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonunda açıktan yazılı, ki her-bir küü kendi deputatını seçer. Bu statya ortadan kaldırılmadı. Bu üzerä dä seçimnär tek mandatlı bölümnerdän lââzım olsun”.

GHT Başı Valentin GAYDARCI dedi: “*Gagauziyanın gelecää lââzım Gagauziya halkın tarafından kantarlansın, da bu üzerä arka olêrım cümne temsilcilerinin teklifinnän, ani nekadardız “Gagauziya halkın temsilcilerinin III-cü Üstolan Syezdını” yapmaa”.*

Gagauziyanın işi bitti: Moldova Konstitütiya Sudu kararını belerledip, hepsini yola koydu

Orak ayın 7-9 günnerindä Moldova Konstitütiya Sudu inceledi Gagauziya (Gagauz Yeri) avtonomiyasının işini: Moldova yustiñiya ministerliin Gagauziya (Gagauz Yeri) avtonomiyasının özel hak statusunna ilgili № 46a/2026 danışmasını. Bu danışmaya görä Moldova yustiñiya ministerlii istedi Konstitütiya Sudu baksın Moldova Parlamenti tarafından 1994-cü yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä kabledilän № 344 “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun, 2012-ci yılın Kırım ayın (dekabri) 27-dän № 320 Zakonun hem Seçim kodeksinin kimi statyalarının Konstitütiyaya uygun olmasını.

1-ci gündä Gagauziyanın tekliflerini sauşturdular

Orak ayın 7-deki oturuşunda Sud, başlayıp kantarlamaa Gagauziya (Gagauz Yeri) avtonomiyasının işini, Gagauziyanın tekliflerini sauştırdı. Oturuşta Gagauziya Halk Topluşun (GHT) temsilcileri danıştılar Moldova Konstitütiya Suduna iki tekliflän:

1. GHT advokatu Yuriy MARCİNE-ANU (rom.: Iurie MĂRGİNEANU) teklif etti konuyla ilgili Veneñiya Komisiyasına danışmaa, “amicus curiae” kararını kabletmää deyni.

2. GHT Başı yardımcısı Georgiy LEYÇU teklif etti 46a/2026 danışmasının kantarlamasını durgutmaa da öncedän Konstitütiya Sudunda Orak ayın 7-dä yazıya alınan 147a/2026 danışmayı incelemää.

Konstitütiya Sudun azaları bu teklifleri sauşturdular da karar aldılar 46a/2026 hem 147a/2026 danışmaları 46a/2026 altında birleştirmää.

Gagauziya avtonomiyası işi Orak ayın 8-dä ilerledi

Konstitütiya Sudun Orak ayın 8-dä oturuşunda Moldova yustiñiya ministerliin devlet sekretarinin Mihail GEORGİEŞin hem Gagauziya Halk Topluşun advokatının Yuriy MARCİNEANUNun argumentlarını sesledi. Bundan sora Konstitütiya Sudu belerti, ani Sudu Orak ayın 9-da ilerledecek da kendi kararını cümneyä belertecek.

Gagauziyanın işi bitti:

Konstitütiya Sudu kararını belerletti

Orak ayın 9-da Moldova Konstitütiya Sudu belertti, ani geldi karara, ki Moldova Parlamenti tarafın-

dan 1994-cü yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä kabledilän № 344 “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” Zakonun kimi statyaları Moldova Konstitütiyasına uygun diil.

Konstitütiya Sudun bu kararına görä, Gagauziya Halk Topluşu artık yok nicä kendi Merkez Seçim Komisiyasını kursun da bu üzerä Gagauziyada seçimneri Moldova Respublikasının Merkez Seçim Komisiyası yapacak.

İkinci dä, hep bu karara görä, Gagauziya yok nicä artık pay alsın erindeki poliñiya, Moldova güvennik hem informañiya slujbasının (SİS) hem yustiñiya kuruluşların öndercilerinin atanmasında.

Esaba alarak, ani Moldova Konstitütiya Sudun bu kararı kesin hem temizlenmeyä taşınılmaz, bundan

ötää Gagauziyada poliñiya hem SİS strukturaların, yustiñiyanın hem seçim sıraların kontrolü dübüdüz merkez kuvetlerin elinä geçti.

Eridir urgulamaa, ani Moldova Konstitütiyasının 111-ci statyasının 7-ci bölümünä görä, Parlamenti tarafından 1994-cü yılın Kırım ayın (dekabri) 23-dä kabledilän № 344 “Gagauziya (Gagauz Yeri) özel hak statusu için” **Zakonunda diıştırmeklär Moldova Parlamenta seçilmiş deputatların 3/5 oylarinnan yapılabilinir.**

Konstitütiyanın 111-ci statyasının 7-ci bölümündä doorudan yazılı: “**(7) Gagauziya avtonom-teretorial bölgesinin özel hak statusunu düzenneyän sıradan Zakonuna diıştırmeklär Parlamenta seçilmiş deputatların 3/5 oylarinnan kablediler**”.

Pek başarılı hem dolu geçen “I-ci Bütündünnää gagauzların Kongresi”ndä pay aldılar ABD (Amerika Birleşik Devletleri), Azerbaycan, Braziliya, Belorusiya, Bulgariya, Grețiya, Kanada, Rusiya, Türkiye, Ukrayna h.t.b. devletlerdän gagauzlar.

Annaşıldıydı, ani bu Kongreslär 3 yılda bir kerä yapılacak. İlkin ölä dä oldu. Taa iki kongres buna görä yapıldı: II-ci Kongres – 2009-cu yılın Harman ayın (avgust) 18-19 günnerindä; III-cü Kongres da – 2012-ci yılın Kasım ayın (noyabri) 2-3 günnerindä.

IV-cü Kongres lääzımdı olsun 2015-ci yılın Kasım günnerindä. Ama olmadı, zerä 2015-ci yılda Gagauziya-

Büüncü günädän 7 “Bütündünnää gagauzların Kongresi” lääzımdı olsun

İrmi yıl geeri, 2006-cı yılın Orak ayın (iyül) 20-21 günnerindä Gagauziyada “I-ci Bütündünnää gagauzların Kongresi” geçti, angısının baş neetiidi Dünnääda yaşayan gagauzları bir araya getirmää hem birleştirmää, onnarın arasında kultura, cümne hem ekonomika ilşirileri kurmaa. Ozamandan beeri, büüncü günä kadar 7 “Bütündünnää gagauzların Kongresi” lääzımdı olsun. Ama olmadı. Neçin?

nın başına getirildi kendisinä hiç bir kerä gagauzka demeyän, bulgar kökenni bir Başkanka da o, saklı sıtma gibi, alttan, bu düzeni bozdu.

Kendi çorbacılarının hem kendisinin gagauz canı olmayan canından izin alıp hem türlü yalannar uydurup, IV-cü Kongresi ertelemää başladı. Bu beterä haliz gagauzlar ona baskı yapmaa başladılar da insannarın baskısı üzerinä IV-cü Kongresi, zar-zor, 2017-ci yılın Hederlez ayın (may) 5-6 günnerindä yaptı da işi bununnan bitirdi.

2018-ci yılda artık V-ci Bütündünnää gagauzların Kongresi lääzımdı olsun. Ama olmadı! Neçin? Neçin, zerä Başkanka lääzımdı çöbünü paraylan doldursun. Türlü yalannar uydurup: ba ekonomika, ba saalık durumu, ba kendisinin keyfi sebebinä, V-ci Kongresi yapmaktan kaçtı hem, hep bu sebeplerlän, “Bütündünnää gagauzların Kongres”lerini ekonomika forumnarina çevirdi. Bir uydurma hem kendisinin cöbinä para getirän, ölä

denilän, “Invest Gagauzia” ekonomika forumunu ortaya çıkardı da bununnan Kongresleri heptän kökledi.

2021-ci yılda VI-cı hem 2024-cü yılda VII-ci Kongreslerä sıralar hiç gelmedi dä. Onnar olmadı, onnar yalancılıkları bizdän, GAGAUZLAR-

DAN, çalındı! Bu hırsızlın esabını kimdän soracez!

İrmi yıl geeri birleştik, sora yalancılıkları param-parça olduk! Siz sä dersiniz Kişinev kabaatlı.

Akademik hem poet Todur ZANET, Gagauz Milli Gimnanın avtoru

“29. Türk Boyları Kultura Şöleni”ndä kulumamızı gösterdilər

Orak ayın 17-21 günnerindä Türkiyenin Yalova kasabasında geçti “29. Türk Boyları Kultura Şöleni”, angısı hazırlandı orasının YAFEM (Yalova Folklor Üredecilik Merkezi Gençlik hem Sport Klubu Dernää) tarafından.

Nicä dä bıldır, bu Şölendä gagauzları genä temsil etti Komrat Kultura Evin zaametçileri hem Komrat “Kadınca” ansamblisi. Bundan kaarä Gagauziyadan bu kultura sırasına kendi sergisinnän katıldı Çeşmä küüyün müzeyi dä.

Bu insannar hem kuruluşlar hepsi birlikte tanıştırdılar Şölenä gelän in-

sannarı gagauzların kulumasınan hem halk adetlerinnän.

“29. Türk Boyları Kultura Şöleni”n gala gecesindä, gagauz boyundan kaarä, pay aldılar Azerbaycan, Başkurtistan (RF), Daastan Kumuk (RF), Gruziya Borçalı, İran Kerkük, Irak Musul, Kirkuk (İran), Kabardin (RF), Kazak Uygur, Kırgızstan, Kosova,

Makedoniya hem Romıniya Tatar temsilcileri boylarından oyun ansamblleri, angıları gösterdilər halk muzıkasınan, oyunlarını hem kostümnerini gösterdilər.

İrmi dokuzunculaa olan bu Şölen halizdän oldu türk boylarının bir kultura birleşmesi hem kaynaşması sırası hem dik bayraklı yortusu.

XIV-cü LEO YA ilerlemesini yavaşıatmaa çaarêr

2026-cı yılın Hederlez ayın (may) 25-dä Vatikanın ofițial saytında ti-parlandı Rim Papasının XIV-cü LEOnun “Yapma akıl zamanında insanın korunması üzerinä” adlı “Magnifica humanitas” entiklikası, neredä Canabisi çaardı dünnä pravitelstvolarını YA (yapma akıl) ilerlemesini yavaşıatmaa.

Kendi entiklikasında Rim Papası XIV-cü LEO benzetti yapma akıl gelişmesini bibliyadaki Vavilon kulesinin düzmesine. Papaya görä, YA yalancılın yayılmasına katkıda bulunêr hem konfliktların peydalanmasını kışkırdêr, hem dä dünneyi bir bitmâz cengä sürüklemäk riskına sokêr.

Bu üzerä Rim Papası teklif eder, ani Vatikan YA sferasında moral, etika hem kultura standartların uygulanması için yapma akıl kuran hem genişledän tehnologiya firmalarınan aktiv dialoga katılsın lääzim.

Gagauziyanın regional Galereyası 20 yaşında!

20 yıl geeri, Gagauziyada “I-ci Bütündünnää gagauzların Kongresi”nin ilk günündä, 2006-cı yılın Orak ayın (iyül) 20-dä, Komratda açıldı Gagauziyanın regional Galereyası.

Gagauziya kultura Upravleniyası kanadı altında bulunan Gagauziyanın regional Galereyası taa kurulduu saadından büüncü günädän bütün kuvetlän çalışêr tanıtmaa hem koru-

maa Gagauziyanın kultura varlığını hem zenginliğini, birleştirir kulumamızı sevenleri hem kulumamıza izmet edenleri: resimcileri, el ustalarını, yazıcıları, muzıkacıları, bilimcileri, kultura

adamnalarını hem sıradan insannarı.

Galereyada işleyän insannarın zaametlerinnän hazırlanan resim, patret, el malların hem başka incäzanaat dallarında sergilerlän, burada yapılan türlü tombarlak masalarlan, master klaslarlan, kıyat tanıtımlarınan, Gagauziya en üüsek uurlarda dünneyä tanılêr hem gösteriler.

Eridir urgulamaa, ani büüncü günde bu Galereyada toplu hem korunmakta bulunêr 391 taanä kultura malı: resim, jivopis (yaalı boya), akvarel (sulu boya), grafika, patret hem el ustalık malları.

“Ana Sözü” gazetası olarak, bütün ürektän kutlêrız Gagauziyanın regional Galereyasının zaametçilerini hem Gagauziya kultura Upravleniyasını bu gözäl yıldönümünän. Hepsinä – Saalık Allaa versin!

Türkiyenin “Demokratiya hem Milli Birlik Günü”

Orak ayın (iyül) 15-dä Türkiyedä 15 Temmuz “Demokratiya hem Milli Birlik Günü”nän ilgili olarak, Türkiye Kışinev Büükelçiliindä, sora da Gagauziyanın Çadır kasabasında kurulan 15 Temmuz şehitlerine anmak nişan taşın yanında anma sıraları yapıldı.

Türkiye Kışinev Büükelçiliindä anma sırasına, başta Türkiye Kışinöv Büükelçisi Uygur Mustafa SERTEL hem TC Kışinev Büükelçiliin diplomatları, bu sıra için maasuz Türkiyedän gelän 15 Temmuz şehitlerin aylelerinden insannar, Türk İşbirlii hem Koordinatiya Agenstvosu (TİKA) Kışinev ofisin koordinatörü hem zaametçileri, türk iş adamnarı, akademik hem gagauz yazıcısı Todur ZANET hem başka insannar katıldılar.

Çadır kasabasının 15 Temmuz şehitlerine anmak nişan taşın yanında yapılan anma sırasına sa, Türkiye Kışinev Büükelçisi Uygur Mustafa SERTEL hem TC Kışinev Büükelçiliin

diplomatları, Komrat Türkiye Respublikasının Başkonsulu Eda GÜÇ hem Başkonsulluun diplomatları, 15 Temmuz şehitlerin aylelerinden insannar, TİKA Kışinev ofisin koordinatörü Murat ZELAN hem TİKA zaametçileri, Gagauziya İspolkomu Predsedatelin yardımcısı İlya UZUN hem İspolkomun azaları, Gagauziya Halk Topluşu Başı Valentin GAYDARCI hem GHT deputatları, Çadır, Valkaneş, Dizgincä hem başka erlerin primarları, Çadır hem Valkaneş rayon administratiya azaları, Akademik Todur ZANET hem başka insannar.

15 Temmuz şehitlerine anmak nişan taşın yanında yapılan anma sıra-

sında saygı duruşundan hem Türkiye, Moldova hem Gagauziya Gimnaların çalınmasından sora, söz tuttu Türkiye Kışinöv Büükelçisi Uygur Mustafa SERTEL.

Nedän sora da anmak nişanına

çiçeklär koyuldu hem anma aylä patretleri yapıldı.

Kışinevda da, Çadırdä da 15 Temmuz şehitlerini anmak sırasında 2016 yılın 15 Temmuz gecesi olaylarınan ilgili patret sergileri düzennendi.

Komratta “XIII-cü TÜDAS 2026 Simpoziumu”

“XIII-cü Türk Dünnäsi aaraştırmaları Simpoziumu”n açılış sırası yapıldı Kirez ayın 18-dä Komrat Kultura Evindä, neredä selemnama sözlerinnän simpoziuma katılannara danıştılar: Gagauziya Mariya Maruneviç adına Bilim-aaraştırma merkezin direktörü İrina KONSTANTİNOVA, Komrat Devlet Universitetin rektörü Sergey ZAHARIYA, Gagauziya Halk Topluşun (GHT) Başı yardımcısı Georgiy LEYÇU, Moldova Respublikasında Türkiye Kışinev Bütün etkili Büükelçisi Uygur Mustafa SERTEL, Azerbaycan Respublikasının Moldovada Büükelçisi Ülvi BAKHŞALİEV (Baxşaliyev), Türk İşbirlii hem Koordinatiya Agenstvosu (TİKA) Başkannı Kışinev ofisin koordinato-

Kirez ayın 18-20 günnerindä Komratta geçti “XIII-cü TÜDAS 2026 Simpoziumu” (Türk Dünnäsi aaraştırmaları Simpoziumu), angısı adandı türk dünnäsının birliinä, dostluuna, kulturaasına hem adetlerine. Bu simpoziumu ortak hazırladılar Türkiye Niğde Ömer Halızdemir Universiteti, Azerbaycan Bakı Avrasya Universiteti, Kazakistan Kazak Milli Kızlar Pedagogika Universiteti, Komrat Devlet Universiteti hem Gönül Dağı Dernäa. Ona ortak partnör-lar oldular: “T.C. Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü”, TİKA Başkannı, YTB, TÜRKSOY, Türk dili kurumu, Gagauziyanın Mariya MARUNEVIÇ adına Bilim-aaraştırma Merkezi hem Türkiye Konya Selçuklu Universiteti.

ru Murat ZELAN, TÜRKSOY dayrā başkanı Cavid BARIŞ, Türkiye Niğde Ömer Halızdemir Universiteti Prof. Dr. Hikmet KORAS, Azerbaycan Bakı Avrasya Universitetin hem Kazakistan Kazak Milli Kızlar Pedagogika Universitetin rektorluk temsilcileri.

TÜDAS 2026 Simpoziumun ofițial açılış sırası başardı “Kökümüz bir, Türküz!” TÜDAS 2026 Halklararası Festivali gösterilerinnän. Nedän sora Komrat Devlet Universitetindä geçti Simpoziumun birinci paneli.

“XIII-cü TÜDAS 2026 Simpoziumu” Kirez ayın 19-da olan “Türkçeylän var olmak: Mihail ÇAKİR hem Gagauz türklerrinin kimnik savaşı” başlıklı panelin geçirilmesinnän hem bilim dokladları okumak oturumnarlan ilerledi.

Bilim dokladları bu oturumnarda okundular: “Mihail ÇAKİR”, “Yunus EMRE”, “İsmail GASPARALI”, “Bahtiyar VAHABZADE”, “Çengiz AYTAMATOV”, “Nikolay BABOGLU”, “Dimitriy KARAÇOBAN”,

“Ziya GÖKALP”, “Mariya MARUNEVIÇ”, “Stepan TOPAL”, “Muhtar ŞAHANOV”, “İbray ALTINSARIN”, “RAuf PARFI”, “Erkin VAHİDOV”, “Dionis TANASOGLU”, “Ahmet BAYTURSUNULI”, “Hamdullah SUPHI”, “Mihail KOLSA” hem “Ahmet YESEVI” oturumnarı.

Simpoziumun kultura programalarında “XIII-cü TÜDAS 2026 Simpoziumu” katılannar tanıştılar gagauz küülerinnän hem muzeylerinnän.

III-cü Makom incäzanaatında Halklararası Forumu

Kirez ayın 23-26 günnerindä Uzbekistan Respublikasının Namangan kasabasında geçti “III-cü Makom incäzanaatında Halklararası Forumu”, neredä pay aldılar 83 devlettän 250-ya yakın kultura, incäzanaat hem bilim insannarı. Forum düzennendi Uzbekistan Respublikasının kultura ministerlii, UNESCO, İSESCO (Üüredicilik, bilim hem kultura uurunda İslam kuruluşu) hem TÜRKSOY kanatları altında.

“III-cü Makom incäzanaatında Halklararası Forumu”n açılışını yaptı Uzbekistan Respublikasının Prezidenti Şavkat MİRZİÖEV. Nedän sora söz aldılar UNESCO hem İSESCO temsilcileri. Festivalin tantanalı açılışı ilerledi pay alan devletlerin bayraklarının çıkarılansın hem gözäl bir konfertlan hem başarıldı şaşılacak feyerverklär.

Bu forum çerçevesindä Naman-ganda yapıldı “*Dou makamatın eni tendeniyaları: adetlerin hem inovaşiyaların uygunnuu*” bilim-praktika konferenşiyası. Bu konferenşiyada

pay alan hem doklad okuyan Amerika, Avstriya, Azerbaycan, Belorusiya, Bosniya-Gerşegovina, Bulgariya, Büyük Britaniya, Franşiya, Gollandiya, İndiya, İran, Kanada, Kazahstan, Latviya, Litva, Malaziya, Mongoliya, Nepal, Pakistan, Rusiya, Şveşiya, Tadjikistan, Turkmenistan, Türkiye, Uzbekistan, Üülen Koreya hem Vengriya devletlerindän bilim adammnarın arasında, Moldovayı hem gagauzları temsil ederäk, burada kendi dokladını “*Gagauz folklorunda “Makama” literatúra janrasının örnää olan şalvir hem dolandırıcı Kösenin*

obrazı” okudu Akademik Todur ZANET (oku 6-cı sayfa).

Bundan kaarä Akademik Todur ZANET başladı bu konferenşiyayı hazırlayan Yunus Racabi adına milli muzıka zanaatı institutun rektoruna İldar ŞERMANOVA kendi tarafından hazırlanan hem TİKA yardımınan ti-parlanan 6 tomruk “Büük Gagauz-Rusça Sözlük” takımını.

Forum zamanı unudulmadı kultura programası da. Ona görä ekskusiya-lar yapıldı “Evelki Axsikent kasabası”

gök altında açık muzeyä, Sırdarya derisinin kenarına hem Namanganın “Zahiriddin Muhammad Bodur başçası”na (“Güllük parkı”), neredä taman geç-mişti Halklararası çiçek festivali.

“III-cü Makom incäzanaatında Halklararası Forumu” başarıldı büyük bir kapanışlan, neredä pay aldı Uzbekistan Respublikasının kultura ministerliin ministrusu Ozodbek NA-ZARBEKOV. Kapanışta Makom incäzanaatında ustalını gösterän hem ödül kazanannar kutlandı.

Bu unudulmaz opera debütü için Marina RADİŞ bölä annadêr: “İrmi yıl geçti, ama bişey unudulmadı: o rolüm-nen bütünneşmeyi büüinkü günädän duyêrım! Spektaklidän iki saat öncä kendimi duymaz oldum. Sade soluumu hem sesimi duyardım. O avşam şenada Marina yoktu – sade Violetta Valeri vardı. Kendimä geldin spektaklinin bitmesindän bir saattan sora.

Marina RADİŞ – 20 yıl opera ştenasında

2026-cı yılın Kirez ayın 18-dä tamamlandı 20 yıl, nicä anılmış opera zanaatçıyımız, Moldova Respublikasında “Maestru în Artă” (“İncäzanaatta Maestro”) Marina RADİŞ Kişinevdaki Mariya BİEŞU adına Opera hem Balet Teatrusunda, seftä ştenaya çıkıp, italyalı kompozitorun Dşuzeppe VERDİnin (ital.: Giuseppe Fortunino Francesco Verdi) “Traviata” operasında Violeta Valerinin partiyasının opera zanaatçıykası yolunda debütünü yaptı.

Benim üüredicilerimin yardımınan, bän bilärdim ne yapmaa!

İvan Vasilyeviç KVASNYUKa çok şükür ederim, ani bana opera vokalının dününnesini açtı hem her zaman pek dikkatli hem duyguluydu. Svetlana Georgievna POPOVAya, teatrunun diri-jörkasına, muzıkaylan, frazirovkaylan, dinamikaylan hem muzıka aracılınan duyguları göstermää deyni, pek çok bilgiyä borçluyum. Eleonora Konstantinovna KONSTANTINOVaya aktör ustalu için temel bilgileri, opera zanaatının nüanslarını hem stil duygusunu üürettii için şükür ederim”.

Moldova Respublikasında “Ma-

estru în Artă” (“İncäzanaatta Maestro”) Marina RADİŞ duudu Gagauziyanın Kazayak küüyündä 1982-ci yılın Küçük ayın (fevral) 2-dä. Başardı Kişinevdaki Muzıka Konservatoriyasını (şindiki Muzıka, teatr hem resimcilik incäzanaatları Akademiyası). 2005-ci yıldan beeri Kişinevdaki Mariya BİEŞU adına Opera hem balet Teatrusunda, solistka olarak,

çalışêr hem burada türlü operalarda baş rollerin partiyalarını çalêr.

“Gagauz folklorunda “Makáma” literatür janrasının örnää olan şalvir hem dolandırıcı Kösenin obrazi”

Akademik Todur ZANETin UNESCO hem İSESCO kanatları altında hazırlanan hem Kirez ayın 23-26 günnerindä Uzbekistan Respublikasının Namangan kasabasinda geçän “III-cü Makom incäzanaatında Halklararası Forumu” çerçevesindä olan “Dou makamatın eni tendentişaları: adetlerin hem inovaşiyaların ugunnuu” bilim-praktika konferenşiyasında dokladı

GİRİŞ

Gagauz masalların büüleyici dünnäsına dalmadaan taa, eridir birkaç laf söylemä gagauzlar için. Gagauzlar – bu türk dünnäsının Oguz aylesindän türk dilli bir halk. Büünkü gündä gagauzların sayısı 300 bin kişinin dola-yında sayılêr. Bunun yaklaşık 150 bini Moldova Respublikasında (taa çoyu Gagauzya (Gagauz Yeri) avtonomiya-sında) yaşêêr. Sayılara görä yaklaşık 55 bin gagauz Ukraynada var. Kalanı Rusiya, Bulgariya, Greşiya hem pek az sayıda taa başka erlerdä yaşêêrlar.

Bakmadaan ona, ani gagauz halkı sayıdan az bir halktır, onun pek zengin bir folkloru var. Türkülerdän, baladalar-dan hem maanilerdän kaarä, gagauz folklorunda özel eri kaplêêrlar masal-lar, legendalar, fıkralar hem eposlar. Bu zenginliklerin çoyu araştırdı hem tiparlandı artık. Ama, genä dä, gagauz folkloru durmamayca bekleer zengin janralarının hem süjetlerinin taa da de-talli incelenmsesini, onnarı, en azdan Türk dünnäsının, en çokluktan da bü-tün bilim dünnäsının bir paalılık uuru-na getirmää deyni.

Annadarak “Makáma” literatür janrası için, eridir açıklamaa, ani bu janra seftä peydalanêr yaklaşık bir bin yıl geeri, arab yazıcısı Badi az-Zaman aly-Hamadani (969 – 1007) makámalar toplumunda. Taa sora “Makáma” li-teratür janrasını en üüsek käämillik uuruna kaldırêr kendisinin “Makámat” yaratmasınnan arab litertura bilgici Ebu Muhammed el-Kasım el-Harîrî (1054 – 1122). Tanıyarak, ani “Makáma”, bir şüpesiz, arab literatürasının janra-sı olarak kablediler hem arab, tadjik, pers, uzbek literatüralarının zenginni-in bir parçası olduuna saygı duyarak, läázım urgulamaa hem kabletmää onu da, ani bu janraylan karşı geleriz türk dünnäsının may hepsi literatüralarında. Bu sıralamada, belliki, gagauz folklo-runda da onu razgeleriz.

Gagauz folklorunun “Makáma” li-teratür janrası da dünnää folklorunun bir parçasıdır. Onunna üz-üzä geleriz gagauz folklorun şakalı masallarında-kı, cümbüşlerdeki hem fıkralardaki renkli kahramanlarının Kösa, Balakir, Dimitraş-Pitiraş, Kelcä h.t.b. obrazla-rında.

ŞALVİR HEM DOLANDIRICI KÖSÄ OBRAZI

Nicä artık açıklandı, gagauz halk yaratmaların klasika “Makáma” li-teratür janrasının çarpıcı bir örnää – “Kösä hem bazirgännar” gaga-uz masalıdır. Bu masalın baş kahra-manı becerikli, arif, şalvir hem şiret bir adam, sivri fikirli bir dolandırıcı, açık gözlü bir şarlatan, ani pek kolay aldadêr dört bazirgännarı da, dolandı-rıcı akılınnan, son-sonunda, onnarı kendisinä esir yapêr.

“Kösä hem bazirgännar” masalın taa ilk cümlelerindä göreriz kahra-manımızın uyanık hem şalvir akılını. Maamilä surat pamuk büütmäk için o bazirgännardan borç para alêr, taa baş-tan bileräk, ani onnarı aldadacak:

“Almış pamuk parası dört bazirgännan, onda sa pamuk yok-muş hiç da deer karısına Kösa: “Bazirgännar gelecek pamuk için deyasın onnara: “Kösä gitti kara çalı dikmää yol boyuna, da büüstün çalı-lar, da geçecek beelik bazirgännarı, develär üklü pamuklan da ilişecek o çalılara pamuk, da toplayacak pamuk-ları, da ödeycek sizä”.

Bazirgännar birkaç kerä pa-muk için gelerlär, ama herkerä Kö-zeyi bulamêêrlar. Belliki, onnar şüpelenerlär, ani Kösa onnarı aldadêr. Bunu kesin annayınca, bazirgännar karar alêrlar Köseyi öldürmää. Ama şalvir hem şiret dolandırıcı genä onna-rı aldadêr, gösterip onnara “şaşılacak tauşanı”:

“Giderlar bulayorlar onu, işlärmiş, demişlär: “Kolay gelä, Kösa efen-di!” Almış selämlarını da demişlär bazirgännar ona: “Bä, sän bizi aldat-tın. Ani pamuklar?” O da demiş on-nara: «Korkmayın, pamuklar hazır”. Kösa saydı pek şiretmış, onun da var-mış iki tauşanı, birini da braamış evdä da deer onnara: “Oturun da dinnenin. Da yollayım bän tauşanı (evä) hazırla-sın (karı) biraz imää, zerem siz aac ol-malısınız”. Gider, çıkayor yaamurluk altından tauşanı da urayor ona üç çı-buk da deer: “Gidäsin evä da sööläsin hazırlasınna üç türlü mancä da seni da bulayım soba ardında”. Da kol-vermiş tauşanı. Bazirgännar güldülär ona. Sora deer onnara: “Hadi, gidelim evä”. O sa karıyanan laftıymış, açan ge-lerlar evä, ne türlü söylemiş tauşana, o türlü da bulmuşlar mancäları, tauşanı da bulmuşlar soba ardında”.

Görüp bu “şaşılacak tauşanı”, aac gözlü hem sıkı bazirgännar genä şiret Kösenin tuzaana düşerlär dä ondan “akıllı tauşanı” alıp, enidän bir baş be-lasına razgelerlär:

“Şindi bu bazirgännar alayor-lar tauşanı, da giderlar başka ka-sabaya, durayorlar orada altı gün. Şindi bazirgännar deerlar tauşana: “Gidäsin evä da söyleyasın karıarmıza yapsınna islää mancä da seni bulalım soba aardında yaturkan”. Şindi bun-nar kolverer tauşanı, tauşan da nicäl yaban hayvanı, kaçayor kıra. Şindi bazirgännar üç gündän sora gelerlar evä, sorayorlar karısına: “Geldi mi tauşan evä, sölesin sizä hazır olası-nız?” Karılar da deer: “Biz görmedik tauşanı”. Şindi bazirgännar deerlar biri-birinä: “O Kösa bizi aldattı, hadi gidelim da öldürelim onu”.

Bileräk, ani bazirgännar isteklerinnän genä geleceklär, Kösa

onnara “öldürmäckän”, “diriltmäckän” hem “çirtmaylan” taa şalvir bir kapan hazırlêêr – bu kerä taa da tragediyalı sonuçlarlan:

“Şindi bunnar giderlar Köseyä. Kösa sa oturmuş içerdä. Şindi Kösa kalkmış da çıkmış dışarı, çürmüş karı-sınna kızını da demiş onnara: “Dol-durun kannan bir barsak, da bän o barsaa kesecäm, da baalaycam kan-nan dolu boynunuza da çalacam, siz da kalkın da oynayın”. Şindi geler bazirgännar, oturayorlar imää, konuş-maa. İyirkän, içärkän, üfkelenen Kösa karısına hem kızına, alayor bir buçak da bastırıyor onnarı, da keser o bar-sakları, da olayor üstleri başları kan. Bazirgännar da sanayorlar kâr kesti onnarı, da korkmuşlar karılar öldü deyi. Alayor sergendän çirtmayı da başlıyor çalmaa. Karılar kalkayor, başlıyorlar oynamaa. Bazirgännar şaşmışlar da demişlär: “Bä, sän kes-tiydin onnarı, onnar dirildi bä”. O da dedi onnara: “Te bu çirtma diriltti”.

Belliki, bazirgännar, pazarlık ya-pıp, Kösedän çirtmayı bin kuruşa satın alêrlar. Evä döndüyünän, onnar hep bölä iş kendi karılarinnan da yapêrlar, ama onnarı dirildämeerlär:

“Da gitmişlär evlernä da yapayor-lar bir gün bal, toplanayorlar boyarlar onnara, başlıyorlar konuşmaa. Şindi onnar yapaceklar cümbüş: üfkelenen-lar karılarna, tutayorlar dördü, da ke-serlar karılarını, alayor çalmaa: karı kalkmayor. Öbürü deer: “Sän bilme-ersin çalmaa, ya ver bana”. Alayor o, da çalıyor: genä kalkmayorlar. Şindi deerlar biri-birinä: “Bey, o bizi pek al-dattı, ya biz gidelim da öldürelim onu”.

Annayarak, ani bazirgännar pek üfkeli hem onu öldürmää geleceklär, Kösa onnar için başka bir acımasız tu-zak kurêr. Kendisinä mezar kazêr:

“Da alayor yanına bir damga, ateş, da kızdırıyor o damgayı, brayor bir delik. Geler bazirgännar, sorayorlar: “Nerdä Kösa?”

Açan gelerlär bazirgännar, Kösenin karısı söleer, ani o öldü dä gösterer me-zarı:

“Gitti karı onnarnan, gösterdi me-zarı. Demişlär: “barım mezarına sıça-lım”. Kösa kızdırmış damgayı, dura-yor orda. Şindi oturayor biri sıçmaa. Oturduynan, Kösa yapıştırıyor götünä damgayı. Kalkayor da deer: “Bey, onun dirisi da yaktydı, ama ölüsü taa pek yakayor”. Öbürü deer: “Ya bän sıçayım”. O da sıçayor ona da dam-ga urayor. Dördünä da urayor damga. Braayorlar da giderlar”.

Bununnan Kösa uslanmêêr. An-nayarak, ani bazirgännar onu raada brakmayaceklar, damga planını Kösa kullanêr ona, ani bazirgännar kendinä esir yapmaa:

“Geçtiynän bir iki ay, gider o bazirgännarın kasabasına, da gider

kanşarliyaya da deer starçınaya: “Be-nim var burda dört esirim”. Starçına deer: “Olmaz olsun”. O da deer: “Var-dır”. “Kim onnar?” “Biri Topçu, biri Jeku, biri da Toma...” Çaarayor star-çına onnarı da deer onnara: “Siz bu adamı tanıyormusunuz?” Da onnar da deerlar: “Tanıyoz, zer”. “Siz onun esirimisiniz?” Onnar da deer: “Yoktur aslı”. Kösa da deer: “Nası yok aslı? Ya çözün dimilernizi”. Açan çözer-lar dimilerni, bakayorlar: var damga götlerindä, tutayorlar onnarı, baala-yorlar da alayor onnarı Kösa, da gö-türer evinä da işleder onnara ölüncä”.

SONUÇ

Gagauz folkloru Köselerin şalvir-likleri ölä üüsekliklerä vararmışlar, ani onnar pek kolay biri-birilerini dä dolandırarmışlar. Bu şalvirliin gözäl örnää – “Altın eşek” masalı. Bu masal-da bir Kösa onun gibi şalvir hem şiret olan kırk Köseyi aldadêr.

Bu şiretliklär pek gözäl gösterili “Köseyi sakalından çekmää” gagauz söyleyişindä dä, angısını ta genişän var nicä bölä açıklamaa: kimi sä aldatmaa, dolandırmaa, soymaa.

Hem Kösa, hem başka folklor kah-ramanların obrazlarına halk herkerä savaşardı koymaa o kertikleri, angıla-rına kendisi saabi olmaa istardı. Ama gagauz halkında, ondan kaarä, ani Kösa, Nastradin Hoca gibi, bir folklor kahramanı, o taa bir laab ta hem şalvir hem şiret insannara bir takma ad ta ola-rak kullanilêr.

Bakmadaan ona, ani “Kösä” lafın gagauz dilindä maanası “sakalsız, bıyılı hem sakalı olmayan, cıba sakallı hem bıyıklı” olarak biliner, bu lafın maana-sı şalvir hem şiret adam maanasına da döndü. Herliim adam kösa sä – o, bir şüpesiz, şalvir hem şiret sayılêr.

Elbetki, pek islää olaceydı, herliim türk dünnäsında peydalansa araştırmacılar, ani türk halkların masalların-daki Kösa obrazların arasında paralel fikirleri üzä çıkaraceklar.

Akademik Todur ZANET

KAYNAKLAR

Мошков, В. 1904. Наречия Бессарабских гагаузов. С-Петербург: Типография Императорской Академии наук.

Zanet, T. 2010. GAGAUZLUK: Kultura. Ruh. Adetlär. Kişinev: Pontos.

Zanet, T. 2010. GAGAUZLUK: Kultura. Ruh. Adetlär. Kişinev: Pontos.

Zanet, T. 2017. Gagauzların ka-yıp olan dilinin hem kultura adet-lerinin Moldovada korunması. 1-ci kıyat. Kişinev: Pontos.

Zanet, T. 2025. Gagauz masalla-rı: masaldan masala. 1-ci kıyat. Ki-şinev: Pontos.

Gemliktän Gagauziyaya uzanan kardaşlık köprüsü

Bu yıl Çiçek ayın 12-nä düşän Troița günündä Gagauziya Dizgincä küüyü kendi Kurban gününü hem kurulmasının 214-cü yılını kutladı. Bu kutlamalarda, başka musaafirlärlän barabar, pay aldı Dizgincenin dost hem kardaş kasabası olan Türkiyenin Gemlik kasabasından bir delegațiya da.

Dizgincä hem Gemlik primariyaları arasında bu dostluk hem kardaşlık annaşması 2022-ci yılda yapıldı. Bu annaşma çerçevesindä Gagauziyaya buyur edilän Gemlik delegațiyasına katıldılar Gemlik primar yardımcısı Durmuş USLU, primariya Soveti azaları Tolga SARIŞEN, Sabahattin KUL,

Murat YAVUZ, Mehmet ÖKSÜZ hem da priimariyanın zaametçisi Ahmet DAĞ.

Gagauziya Dizgincä küüyün Kurban günü hem kurulmasının 214-cü yılını kutlama programasında vardı Kurban sofrası, türlü kultura sıraları, sport yarışmaları, gagauz milli imek-

lerin gösterilmesi hem dadılması. Bundan kaarä programa sırasında kutlandı evliliklerinin 50 yılını tamamlayan çiftler dä.

Kutlamaların ofițial açılışı yapıldı ev saabisi Dizgincä primarın Vasiliy KAPSAMUNun nasaatınnan.

Kutlama programasından öncä, adeta görä, hepsi insannar Dizgincä küüyün Kurban sofrasına buyur edildilər. Burada söz alan Gemlik primar yardımcısı Durmuş USLU kutladı dizgincileri bu büyük günün hem açıkladı, ani onnara Gemlik halkının hem

Gemlik primarının Şükrü DEVİRENin selâmnarını getirdilər. Canabisi urguladı, ani Gemlik delegațiyası Dizgincä küüyün Kurban günü kutlamalarına üçüncü kerä katılêr hem iki primariya arasında kardaş ilişkileri yıl-yıldan taa da kaavileşer.

Eridir söylemää, ani Gemlik delegațiyasının Gagauziyaya viziti sade Dizgincä küüyündä bulunmasını kaplamadı. Bundan öncä Türkiyedän musaafirlär Kongaz küüyünä hem Komrat kasabasına gittilər hem oralar da türlü görüşmelerdä bulundular.

Lişeyleri başaranların en isleelerinä hem onnarın üüredicilerine ödüllär

Gagauziyada bu yıl 5-ci kerä olan sırada, lişeyleri başaran en islää üürencileri hem onnarın üüredicilerini ödülledilər. Ödülennän üürencilerin arasında 1 kişi altın medaliyi kazandı, 16-sı da gümüş medalileri kabletilär. Taa 23 üürenciyä Gagauziya Başkanın Şannı gramotalarını verildi. Bu üürencileri bakalavra ekzamennarına en islää uurda hazırlayan 46 üürediciyä da Gagauziya ödülleri baaşlandı.

Medallerdän hem diplomnardan kaarä ödüllär için para da verildi: altın medali için – 30 000 ley, gümüş medali için – 15 000 ley, bakalavra ekzamenlerini “8”, “9” hem “10” ballarına verän 23 üürenciyä dä 2 000 ley.

Altın medaliyi kabletti:

Anastasiya MATÇİN, Rus Köselisi Grigore Vieru adına lişeyin üürenciykasi, ani bakalavra ekzamenlerini hepsini “10” balla verdi.

Gümüş medali kazandılar (bakalavra ekzamenlerini “9” hem “10” balla verennär):

Mariya ARNAUT, Baş küüyü (Kırsovo) küüyün Mihail Tuzlov adına lişeyi;

Alina BUTUK, Komrat kasabasının Mihay Eminesku adına lişeyi;

Elena ÇEBANOVA, Komrat kasabasının Gavriil Gaydarcı adına lişeyi;

David DRAGAN, Komrat kasabasının Gavriil Gaydarcı adına lişeyi;

Yana DUŞKOVA, Komrat kasabasının Gavriil Gaydarcı adına lişeyi;

Yuliya İKİZLİ, Kongaz küüyün Todur Zanet adına lişeyi;

Eleonora İVANOV, Valkaneş kasabasının “Luçafarul” lişeyi;

Kristina KARA, Kazayak küüyün lişeyi;

Kiril KELEŞ, Çadır kasabasının Valentin Moşkov adına lişeyi;

Taisiya KURDOĞLO, Kongaz küüyün Süleyman Demirel adına lişeyi;

Anastasiya LAZAREVA, “Orizont” özel üüredicilik kuruluşun teoretik lişeyin Çadır filialı;

Olesä NİKİTA, Komrat kasabasının Nikolay Tretyakov adına lişeyi;

İrina PROFİRÂN, Komrat kasabasının Gavriil Gaydarcı adına lişeyi;

Alina SARI, Komrat kasabasının Gavriil Gaydarcı adına lişeyi;

Valeriya SARI, Komrat kasabasının Dimitri Karaçoban adına lişeyi;

Anna-Adelina STOYNOV, Komrat kasabasının Mihay Eminesku adına lişeyi.

Patretlerdä: Altın medali saabiyskası Anastasiya MATÇİN.

(aşaada) **Ödülennelerin hem ödülleyenlerin toplu patredi.**

Vitaliy MANJULun 55-ci yıldönümünün şennikleri

2026-cı yılın Kirez ayın (iyun) 23-dä 55-ci yıldönümünü kutladı anılmış gagauz kultura adamı, muzikant hem kompozitor, tükücü hem türkölär avtoru, resimci hem skulptor, pedagog, Gagauziyanın kıymetli kultura zaametçisi, Moldova Respublikasında “Maestru în Artă” (“İncäzanaatta Maestro”) Vitaliy MANJUL.

insannarı, Canabisinin yakınarı hem dostları.

Bu yortulu sırada yubilera can sıcaklı kutlama sözlerinnän danıştılar Gagauziyanın Kultura upravleniya-sının Başı Marina Semönovna SEMÖNOVA, Komrat kasbasının primarın yardımcısı Stepan KARA, “Saalık” AB başı Elena RUSU, resimci hem üredici Grigoriy DEÇEV, Maestronun ürencisi, arhitektor

mü kutlamaları sıraları ilerledilär Kirez ayın (iyun) 30-da Komrat kasabasının Kultura Evindä Canabisinin 55-ci yıldönümünä adalı “Renklerin Melodiyası” adlı konfertlän.

Bu konferttä Vitaliy MANJULan barabar ştenaya çıktılar artistlär, artistkalar hem ansamblilär: Mariya BUZACI, İrina DRAGU, Tatyana MITİOG-LU, Pört PETKOVIÇ, Gagauziyanın kıymetli “Düz Ava” türkü hem oyun ansamblisi, “Karanfil” oyun ansamblisi,

Vitaliy MANJULUNun yıldönümü kutlamaların ilk sırası yapıldı Kirez ayın (iyun) 23-dä Gagauziyanın Regional resim Galereyasında, neredä kuruldu onun “Renklerin Melodiyası” akvarel resimleri sergisi hem nereyi, yubilär kutlamak için, geldilär kultura

Nikolay GARÇU hem başkaları.

Kutlama sırasında insannara tanıstırdılar Vitaliy MANJULun hep “Renklerin Melodiyası” adını taşıyan resim katalogunna da, angısında toplu onun 103 akvarel resmi.

Vitaliy MANJULun 55-ci yıldönü-

si, “Kolay Seslär” vokal studiyası hem “Sevda” folklor kolektivi.

Konfert sırasında Vitaliy MANJULu 55-ci yıldönümünän kutladılar Gagauziyanın Kultura upravleniya-sının Başı Marina SEMÖNOVA, Gagauziya İspolkomu Predsedatelin yardımcısı İlya UZUN, Gagauziya Halk Topluğun geçici Başı Nikolay ORMANCI, Gagauziyanın kıymetli “Düz Ava” türkü hem oyun ansamblinin artistika önderciykası Maestro Tatyana ŞÇEGOLEVA, Komrat Kultura Evin direktoru hem yubilärin kızıkardeş Marina MANJUL.

Biz da, “Ana Sözü” redakşiyası olarak, kutlêeriz Canabini bu gözäl yıldönümünän. Saalık hem uzun ömür Canabinä. Yaratmak yolunuz aydanuk olsun hem tıkanmasın!

Svetlyın “Sheri dans” oyun kolektivına artistlerinä kostümnar baaşlandı

Kirez ayın 12-dä Svetly küüyün “Sheri dans” oyun kolektivına Gagauziya kultura Upravleniyası tarafından hazırlanan hem diktilän 13 takım karı ştena kostümü baaşlandı.

Gagauziya bütetından kultura için ayırılan paraya görä yapılan bu kostümnarı Svetly küüyün “Sheri dans” oyun kolektivına getirdi hem verdi Gagauziya kultura Upravleniyasının başı Marina SEMÖNOVA.

Büük kırnaklıklar hazırlanan hem diktilän bu karı ştena kostümnar takımnarı pek yakıştı hem yaraştı “Sheri

dans” oyun kolektivın oyuncularına.

Eridir urgulamaa, ani “Sheri dans” oyun kolektivi 2018-ci yıldan beeri ştenada bulunêr hem Tatyana KARA önderciliindä Svetly küüyün Kultura Evindä zaametlerini götürer.

Büünkü gündä bu kolektivın ho-reografiya studiyasında 65 insan pay alêr.

Maksim DIMOV Evropa çempionu!

Poyraz Makedoniya devletin baş kasabasında Üsküptä Orak ayın 6-12 günnerindä geçän serbest güreştä U-20 Evropa Çempionatında kıpçaklı güreşimiz Maksim DIMOV, 65 kg kategoriyasında, Evropa çempionu oldu.

Moldova için güreşän Gagauziyanın Kıpçak küüyündän güreşimiz Maksim DIMOV bu Çempionatın finalına yolunda ensedi Ukrayna, Bulgarıya hem Franşıya güreşçilerini. Finalda da, Armeniyadan güreşçiye Armen AYRAPETÄNı 5:2 enseyip, altın medali kazandı hem Evropa çempionu oldu.

Şindi Maksim DIMOV serbest güreştä U-20 Dünnä Çempionatında pay almaa hakkını kazandı.

Kutluca olsun!

“ANA SÖZÜ”Gagauz dilindä gazeta
Çıkêr 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basilêr
Tiraj – 3020 ekz. Sımarlamak No: 1170

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 022 28-18-04

e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com